

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Менеджмент
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту. Кафедра управління імені Олега Балацького
Розробник(и)	Рекуненко Ігор Іванович, Швіндіна Ганна Олександрівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	8 тижнів протягом 2-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 48 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 102 години становить самостійна робота
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Державні та місцеві фінанси"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами розуміння сучасних принципів, функцій та методів управління складними соціальними, економічними та технологічними системами, окремими елементами та організаціями в цілому для прийняття управлінських рішень на різних рівнях адміністрування.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 ВЕДЕННЯ У МЕНЕДЖМЕНТ. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ Й КАТЕГОРІЇ

Визначення менеджменту, управління, організації. Зміст управлінської праці, роль менеджера, його основні якості: презентабельність, референтність, теорія проактивності тощо. Інструменти управління: ієрархія, культура, ринок. Історичні передумови виникнення менеджменту. Становлення перших теорій управління. Мета та завдання дисципліни. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Теорії, що складають основу сучасної мікро- та макроекономіки.

Тема 2 ОСНОВНІ МЕТОДИ І ФУНКЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ.

Функції менеджменту: планування, організація, мотивація і контроль. Основні групи методів, їхній склад. Організаційно-розпорядницькі методи, їхні переваги і недоліки. Група економічних методів, сфера їхнього застосування. Соціально-психологічні методи управління. Дослідження в області людських відносин: основні підходи. Соціально-психологічні методи і принципи. Основні типології характерів: по Галлену, Кречмеру, Шелдону, Юнгу й ін. Застосування досягнень в області психології і соціології у виробничій практиці.

Тема 3 ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ.

Визначення організації. Формальні і неформальні організації. Життєвий цикл організації. Характеристики організації. Поняття організаційного розвитку, стадій формування колективів, особливості управління на кожному з них.

Тема 4 ВНУТРІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ОРГАНІЗАЦІЇ

Елементи внутрішнього середовища та їх комбінації. Організаційна архітектоніка. Організаційна культура. Теорії організаційних культур. «В пошуках досконалості» Пітерса. Теорія Nudge. Аналіз унікальних організаційних культур (організації Zappos, Space X і так далі).

Тема 5 ЗОВНІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ОРГАНІЗАЦІЇ

Характеристики зовнішнього середовища. Зовнішнє середовище прямого впливу та непрямого впливу. Принципи вироблення цілей, адекватних зовнішньому оточенню. Аналіз конкурентного середовища. Конкурентні переваги організації. Теорія стейкхолдерів як основа планування діяльності організації (Теорія Е. Фрімена).

Тема 6 ОРГАНІЗАЦІЙНІ СТРУКТУРИ ТА ЇХ ЕВОЛЮЦІЯ.

Організація як система. Поняття організаційної структури. Елементи організаційної структури. Типи зв'язків в структурі управління. Особливості побудови лінійної структури. Переваги і недоліки структури. Лінійно-штабна структура. Переваги і недоліки. Функціональна, лінійно-функціональна і дивізійна структури. Переваги і недоліки. Проектні і матричні організації: особливості управління. Рушійні сили організації за Генрі Мінцбергом. Закони трансформації організаційних систем.

Тема 7 КЛАСИФІКАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙ. КОМУНІКАЦІЙНІ БАР'ЄРИ.

Комунікація, комунікаційний процес: визначення, схема. Класифікація комунікацій: висхідна комунікація (bottom-up підхід), комунікація зверху-вниз. Особливості вербальної і невербальної комунікації. Особливості реагування на неформальні комунікації тощо. Типи та специфіка комунікаційних бар'єрів. Міжособистісні комунікаційні бар'єри. Способи їхнього подолання. Організаційні комунікаційні бар'єри і їхнє подолання. Закони успішної комунікації. Особливості комунікацій на конференціях, воркшпах, оперативних засіданнях.

Тема 8 УПРАВЛІНСЬКЕ РІШЕННЯ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, КЛАСИФІКАЦІЯ.

Поняття управлінського рішення (УР). Класифікація управлінських рішень. Алгоритм ухвалення управлінського рішення (схема). Поняття релевантної інформації. Особливості прийняття рішень в різних культурах, в різних організаційних системах. Що таке відхилення у системі прийняття рішень? Помилки рішень. Управління успіхом чи управління провалами? Особливості та бар'єри впровадження рішень в практику організацій. Приклади успішних кейсів, приклади помилок впровадження.

Тема 9 МОТИВАЦІЯ ЯК ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Основні поняття і категорії теорії мотивації, їхнє виникнення та еволюція. Мотиви, потреби, класифікація потреб, їх трактування різними дослідниками. Внутрішня та зовнішня мотивація. Різниця між мотивацією та стимулюванням. Існуючі теорії мотивації. Змістовні теорії. Історія виникнення теорії мотивації А. Маслоу. Розроблення К. Арджириса, підхід Ф. Герцберга тощо. Процесуальні теорії мотивації, серед яких основними є теорія В. Врума, теорія С. Адамса та теорія Скіннера. Останні надбання соціальних наук в галузі мотивації людини (кейс «свічка»). Покоління X, Y, Z: зміни в мотивації.

Тема 10 ПЛАНУВАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Цілепокладання. SMART принцип встановлення цілей. Система KPI. Основи самопланування роботи менеджера. Закономірності успіху впливових людей, і як це пов'язано із ефективністю планування. Протоколи, процедури планування та документообіг, що їх супроводжує. Закони дублювання, взаємовиключення та взаємодоповнення. Принцип куховарства versus принципу здійснення запланованого. Раціональність та ірраціональність у плануванні. Масштаби планування.

Тема 11 ВЛАДА ТА ВПЛИВ. ЛІДЕРСТВО В ОРГАНІЗАЦІЇ

Влада і вплив: подібності і розходження. Рівень влади – рівень залежності. Залежність підлеглих від керівника. Залежність керівника від підлеглих. Закон влади. Типи лідера, теорії лідерства. Ресурси влади (засобу впливу). Класифікація типів влади Френч-Рейвен. Особливості кожного з них. Поняття харизматичної влади. Приклади впливу. Основні прийоми. Феномен лідерства. Поведінкові закономірності, соціальна обумовленість, індивідуальні характеристики лідерства. Структура управлінського впливу (лідерства). Задачі та призначення лідера. Модель ефективного лідерства в організації. Експеримент К. Левіна та основні його результати. Стили лідерства, їх взаємозв'язок та соціальний вплив.

Тема 12 САМОМЕНЕДЖМЕНТ ТА САМОНАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ

Форми організації самоменеджменту. Поняття та задачі тайм-менеджменту. Види планування особистої роботи менеджера. Методи визначення й оцінювання рівня працездатності в роботі менеджера. Засоби планування часу. Дедлайни рулять чи вбивають? Оцінка взаємозв'язку між особливостями систем планування та результативністю. 7 звичок успішних людей (підхід Б. Трейсі). Самомотивування та сомоконтроль менеджера. Планування ділової кар'єри.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Демонструвати свої знання та розуміння базових принципів, функцій менеджменту для оцінювання конкретних організаційних сценаріїв, дилем управління, управлінських рішень
РН2	Демонструвати критичне мислення, аналізувати, аргументувати та дискутувати у менеджерський спосіб
РН3	Оцінювати та генерувати ідеї щодо формування та функціонування організацій та професійного розвитку персоналу
РН4	Вміти самостійно вчитися, оволодівати сучасними знаннями, ідентифікувати проблеми управління та запропоновувати вирішення специфічних управлінських задач

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування:

ПР12	Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
ПР17	Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
ПР18	Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
ПР19	Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. ВЕДЕННЯ У МЕНЕДЖМЕНТ. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ Й КАТЕГОРІЇ

<p>Лк1 "ВЕДЕННЯ У МЕНЕДЖМЕНТ. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ Й КАТЕГОРІЇ" (денна)</p> <p>Визначення менеджменту, управління, організації. Зміст управлінської праці, роль менеджера, його основні якості: презентабельність, референтність, теорія проактивності тощо. Інструменти управління : ієрархія, культура, ринок. Історичні передумови виникнення менеджменту. Становлення перших теорій управління. Мета та завдання дисципліни. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами.</p>
<p>С31 "ВЕДЕННЯ У МЕНЕДЖМЕНТ. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ Й КАТЕГОРІЇ" (денна)</p> <p>Визначення характеристик керівника та менеджера. Зміст управлінської праці, роль менеджера, його основні якості: презентабельність, референтність, проактивність.</p>
<p>Тема 2. ОСНОВНІ МЕТОДИ І ФУНКЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ.</p>
<p>Лк2 "Основні методи і функції менеджменту" (денна)</p> <p>Функції менеджменту: планування, організація, мотивація і контроль. Основні групи методів, їхній склад. Організаційно-розпорядницькі методи, їхні переваги і недоліки. Група економічних методів, сфера їхнього застосування. Соціально-психологічні методи управління. Дослідження в області людських відносин: основні підходи. Соціально-психологічні методи і принципи. Основні типології характерів: по Галлену, Кречмеру, Шелдону, Юнгу й ін. Застосування досягнень в області психології і соціології у виробничій практиці.</p>
<p>С32 "ОСНОВНІ МЕТОДИ І ФУНКЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ." (денна)</p> <p>Структурування робіт відповідно функцій менеджменту: специфіка організаційно-розпорядницьких методів. Сукупність економічних методів. Вибудова ефективної організації відносин за шкалою «розпорядження – стимулювання – зворотний зв'язок».</p>
<p>Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ.</p>
<p>Лк3 "Організація як ключовий об'єкт управління" (денна)</p> <p>Визначення організації. Формальні і неформальні організації. Життєвий цикл організації. Характеристики організації. Поняття організаційного розвитку, стадій формування колективів, особливості управління на кожному з них.</p>
<p>С33 "Формування організації моєї мрії" (денна)</p> <p>Презентація «Формування організації моєї мрії», групові та індивідуальні завдання.</p>
<p>Тема 4. ВНУТРІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ОРГАНІЗАЦІЇ</p>
<p>Лк4 "Внутрішнє середовище організації" (денна)</p> <p>Елементи внутрішнього середовища та їх комбінації. Організаційна архітектура. Організаційна культура. Теорії організаційних культур. «В пошуках досконалості» Пітерса. Теорія Nudge. Аналіз унікальних організаційних культур (організації Zappos, Space X і так далі).</p>

<p>СЗ4 "Внутрішнє середовище організації" (денна)</p> <p>Презентація підготовлених звітів із корпоративних культур 5 найбільш відомих організацій (видається лектором за 2 тижні до заняття, рандомно).</p>
<p>Тема 5. ЗОВНІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ОРГАНІЗАЦІЇ</p>
<p>Лк5 "Зовнішнє середовище організації" (денна)</p> <p>Характеристики зовнішнього середовища. Зовнішнє середовище прямого впливу та непрямого впливу. Принципи вироблення цілей, адекватних зовнішньому оточенню. Аналіз конкурентного середовища. Конкурентні переваги організації. Теорія стейкхолдерів як основа планування діяльності організації (Теорія Е. Фрімена).</p>
<p>Пр5 "Зовнішнє середовище організації" (денна)</p> <p>Кейс "Мапування стейкхолдерів конкретної організації міста Суми".</p>
<p>Тема 6. ОРГАНІЗАЦІЙНІ СТРУКТУРИ ТА ЇХ ЕВОЛЮЦІЯ.</p>
<p>Лк6 "Організаційні структури та їх еволюція" (денна)</p> <p>Організація як система. Поняття організаційної структури. Елементи організаційної структури. Типи зв'язків в структурі управління. Особливості побудови лінійної структури. Переваги і недоліки структури. Лінійно-штабна структура. Переваги і недоліки. Функціональна, лінійно-функціональна і дивізійна структури. Переваги і недоліки. Проектні і матричні організації: особливості управління. Рушійні сили організації за Генрі Мінцбергом. Закони трансформації організаційних систем.</p>
<p>Пр6 "Організаційні практики" (денна)</p> <p>Вирішення кейсу «SEMCO». Оцінка передумов, результатів та можливостей наслідування організаційних практик.</p>
<p>Тема 7. КЛАСИФІКАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙ. КОМУНІКАЦІЙНІ БАР'ЄРИ.</p>
<p>Лк7 "Класифікація комунікацій. Комунікаційні бар'єри." (денна)</p> <p>Комунікація, комунікаційний процес: визначення, схема. Класифікація комунікацій: висхідна комунікація (bottom-up підхід), комунікація зверху-вниз. Особливості вербальної і невербальної комунікації. Особливості реагування на неформальні комунікації тощо. Типи та специфіка комунікаційних бар'єрів. Міжособистісні комунікаційні бар'єри. Способи їхнього подолання. Організаційні комунікаційні бар'єри і їхнє подолання. Закони успішної комунікації. Особливості комунікацій на конференціях, воркшпах, оперативних засіданнях.</p>
<p>Пр7 "Класифікація комунікацій. Комунікаційні бар'єри" (денна)</p> <p>Кейс «Комунікації & Бар'єри», групові та індивідуальні завдання.</p>
<p>Тема 8. УПРАВЛІНСЬКЕ РІШЕННЯ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, КЛАСИФІКАЦІЯ.</p>

<p>Лк8 "Управлінське рішення: основні поняття, класифікація" (денна)</p> <p>Поняття управлінського рішення (УР). Класифікація управлінських рішень. Алгоритм ухвалення управлінського рішення (схема). Поняття релевантної інформації. Особливості прийняття рішень в різних культурах, в різних організаційних системах.</p>
<p>СЗ8 "Управлінське рішення: основні поняття, класифікація" (денна)</p> <p>Презентація "Приклади успішних та неуспішних рішень в історії розвитку організацій"</p>
<p>Тема 9. МОТИВАЦІЯ ЯК ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ</p>
<p>Лк9 "Мотивація" (денна)</p> <p>Основні поняття і категорії теорій мотивації, їхнє виникнення та еволюція. Мотиви, потреби, класифікація потреб, їх трактування різними дослідниками. Внутрішня та зовнішня мотивація. Різниця між мотивацією та стимулюванням. Існуючі теорії мотивації. Змістовні теорії. Історія виникнення теорії мотивації А. Маслоу. Розроблення К. Арджириса, підхід Ф. Герцберга тощо. Покоління X, Y, Z: зміни в мотивації.</p>
<p>Пр9 "Мотивація" (денна)</p> <p>Кейс "Нові можливості". Групові та індивідуальні завдання із аналізу процесуальних теорій мотивації. Аналіз відео-виступів фасілітаторів, мотиваторів 21 сторіччя.</p>
<p>Тема 10. ПЛАНУВАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ</p>
<p>Лк10 "Планування." (денна)</p> <p>Цілепокладання. SMART принцип встановлення цілей. Система KPI. Основи самопланування роботи менеджера. Закономірності успіху впливових людей, і як це пов'язано із ефективністю планування. Протоколи, процедури планування та документообіг, що їх супроводжує. Закони дублювання, взаємовиключення та взаємодоповнення. Принцип куховарства versus принципу здійснення запланованого. Рациональність та ірраціональність у плануванні. Масштаби планування. Оцінка взаємозв'язку між особливостями систем планування та результативністю.</p>
<p>Пр10 "Планування в організації" (денна)</p> <p>Практичні розрахунки оцінювання системи планування виробництва, бізнесу та неприбуткової організацій за системою KPI.</p>
<p>Тема 11. ВЛАДА ТА ВПЛИВ. ЛІДЕРСТВО В ОРГАНІЗАЦІЇ</p>
<p>Лк11 "Влада та вплив. лідерство в організації" (денна)</p> <p>Влада і вплив: подібності і розходження. Рівень влади – рівень залежності. Залежність підлеглих від керівника. Залежність керівника від підлеглих. Закон влади. Типи лідера, теорії лідерства. Ресурси влади (засобу впливу). Класифікація типів влади Френч-Рейвен. Особливості кожного з них. Феномен лідерства. Поведінкові закономірності, соціальна обумовленість, індивідуальні характеристики лідерства. Структура управлінського впливу (лідерства). Задачі та призначення лідера. Модель ефективного лідерства в організації. Експеримент К. Левіна та основні його результати. Стили лідерства, їх взаємозв'язок та соціальний вплив.</p>

СЗ11 "Влада та вплив. Лідерство в організації" (денна) Форми влади. Баланс влади. Ефективне лідерство.
Тема 12. САМОМЕНЕДЖМЕНТ ТА САМОНАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ
Лк12 "Самоменеджмент та самонавчання у професійному розвитку" (денна) Форми організації самоменеджменту. Поняття та задачі тайм-менеджменту. Види планування особистої роботи менеджера. Методи визначення й оцінювання рівня працездатності в роботі менеджера. Засоби планування часу. Дедлайни рулять чи вбивають? Оцінка взаємозв'язку між особливостями систем планування та результативністю. 7 звичок успішних людей (підхід Б. Трейсі). Самомотивування та сомоконтроль менеджера. Планування ділової кар'єри.
СЗ12 "Самоменеджмент та самонавчання в організації" (денна) Самонавчання у професійному розвитку.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до лекцій
НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД3	Підготовка та презентація доповіді
НД4	Підготовка до семінарського заняття
НД5	Виконання практичних завдань
НД6	Обговорення кейсів
НД7	Написання комплексного письмового модульного контролю

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Практичні заняття
МН3	Комбіновані семінарські заняття (доповіді, повідомлення, які переходять у розгорнуту дискусію);
МН4	Мозковий штурм
МН5	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)
МН6	Самонавчання у віддалених системах: Google Classroom, платформи eLearning

Лекції надають студентам можливість акумулювати та використовувати свої знання та розуміння базових принципів, функцій менеджменту для оцінювання конкретних організаційних сценаріїв, дилем управління, управлінських рішень (РН 1), ідентифікації проблем управління (РН4). Практичні та семінарські заняття дозволяють формувати навички з аналізу та аргументування у менеджерський спосіб, оцінювання та генерації ідей щодо

розвитку організацій, вирішення специфічних управлінських задач (РН 2, РН 3, РН4). Самостійному навчанню сприяє підготовка до лекцій, практичних занять, поточного і підсумкового контролю (РН 1-4).

Для кожного студента в процесі навчання створюються необхідні умови для виявлення та розвитку індивідуальних особливостей студента, зокрема «soft skills», які можуть знадобитися в будь-якій галузі. Студенти розвиватимуть системне та аналітичне мислення, навички ефективної комунікації (МН1, МН2, МН3, МН4, МН5), креативності (МН5), навички роботи в команді та прийняття рішень (МН, МН5), самостійного навчання (МН6).

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО2	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО3	Обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Оцінювання письмових робіт
МСО2	Оцінювання практичних завдань
МСО3	Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)
МСО4	Складання комплексного письмового модульного контролю
МСО5	Підготовка та захист реферату

Контрольні заходи:

2 семестр	100 балів
-----------	-----------

МСО1. Оцінювання письмових робіт		15
	3x5	15
МСО2. Оцінювання практичних завдань		10
		10
МСО3. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		40
	4x10	40
МСО4. Складання комплексного письмового модульного контролю		20
		20
МСО5. Підготовка та захист реферату		15
		15

Контрольні заходи в особливому випадку:

2 семестр		100 балів
МСО1. Оцінювання письмових робіт		15
	3x5	15
МСО2. Оцінювання практичних завдань		10
		10
МСО3. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		40
	4x10	40
МСО4. Складання комплексного письмового модульного контролю		20
		20
МСО5. Підготовка та захист реферату		15
		15

Форма підсумкового контролю – диференційований залік, що проводиться шляхом сумування отриманих за період вивчення дисципліни балів. Існує можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджується відповідним документом (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо), який дозволяє однозначно ідентифікувати особу здобувача і засвідчує результати його участі у певному освітньому заході неформальної освіти та, якщо обсяг годин і тема таких курсів відповідає заявленим у плані дисципліни.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Інформаційно-комунікаційні системи

ЗН4	Пакет хмарних сервісів Google Workspace for Education
-----	---

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум : навч. посібник. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 104 с. Режим доступу : http://212.1.86.13/jspui/bitstream/123456789/3495/1/%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BD%D1%8F_%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82.pdf
2	Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с. Режим доступу : http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/40291/5/Book_2019_Krasnokutska_Menedzhment.pdf
Допоміжна література	
3	Оніщенко, М. Л. Методичні вказівки щодо організації практичних занять і самостійної роботи з дисципліни "Менеджмент" [Текст] : для студ. спец. освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр" усіх форм навчання / М. Л. Оніщенко, В. П. Гордієнко. – Суми : СумДУ, 2019. – 53 с.
4	Швіндіна Г.О., Балагуровська І.О., Білоцерківська О., Квілінський О.С. Формування принципів переходу від деструктивного до трансформаційного лідерства. Вісник СумДУ. Серія «Економіка». 2020. № 4. С. 37-43
5	Швіндіна Г. О. Підходи до управління організаційним розвитком підприємства: формування збалансованого механізму. Управління інноваційною складовою економічної безпеки : у 4 т. / за ред. О. В. Прокопенко, В. Ю. Школи, В. О. Щербаченко. Суми : ТОВ «Триторія», 2017. Т. 1. С. 210–217
6	Рекуненко І.І., Кобушко Я.В., Рибальченко С.М., Марин М.В. Розроблення стратегії управління промислового підприємства на основі збалансованої системи показників. Вісник СумДУ. Серія Економіка №2, 2021.
7	Рекуненко І.І., Кобушко Я.В., Рибальченко С.М., Рижков В.А., Ісмайлова А. Управління мотивацією професійного розвитку персоналу організації. Вісник СумДУ. Серія Економіка №3, 2021.
8	Окорський, В. П., & Валюх, А. М. (2017). Креативний менеджмент. Режим доступу : http://ep3.nuwm.edu.ua/13109/1/%D0%9F%D0%86%D0%94%D0%A0%D0%A3%D0%A7%D0%9D%D0%98%D0%9A%20%D0%B7%20%D0%9A%D0%9C.2017_%D0%B2%D0%B8%D0%BF.pdf
9	Bloom, N., Sadun, R., & Van Reenen, J. (2016). Management as a Technology? (No. w22327). National Bureau of Economic Research. Режим доступу: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w22327/w22327.pdf
Інформаційні ресурси в Інтернеті	

10	Griffin, Ricky W. Management. Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=iYwJAAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR3&dq=management&ots=nQv7CWow0i&sig=_ib09VTH2dedYXYrQ8t6bZjxICw&redir_esc=y
11	Інтернет-портал для управлінців. Режим доступу: http://www.management.com.ua